

Remissyttrande 2004-04-16

Statens energimyndighet
Energimarknadsavdelningen
Box 310
631 04 Eskilstuna

Remissyttrande över ”Remissrapport 2, Nätnyttomodellen 2004-02-02, Inför det slutliga fastställandet av modellen”

Oberoende Elhandlare är en branschförening för aktiva elhandelsföretag som är fristående från elmarknadens dominerande oligopolföretag. Verksamheten syftar till att åstadkomma förutsättningar för verklig konkurrens på elmarknaden. Detta remissvar fokuserar därför på frågor som har betydelse för konkurrensen på elmarknaden.

Sammanfattning

Nätnyttomodellen bör omfatta nätföretagens förmåga att administrera elleverantörsbyten i enlighet med föreskrifterna samt anpassningen till kommande krav på till månadsvis avläsning av elmätare. Energimyndigheten bör därför verka för ett snabbt införande av ett nationellt anläggningsregister på elmarknaden, för en rationell och effektiv tillsyn i dessa avseenden. Fram till år 2009 bör Nätnyttomodellen ge nätbolagen starka incitament att utföra årliga mätaravläsningar utan fördröjningar.

Månadsvis avläsning av elmätare

Under rubrik 1.3.1, *Val av indata och parametrar i modellen*, konstateras det att riksdagen under innevarande år har fattat beslut om månadsavläsning för samtliga abonnenter och att detta beräknas ge kunden högre kvalitet. Vidare konstateras att regeringen har uttalat att tätare avläsningar bör vara av betydelse för bedömningen av nätföretagens tariffer.

Under rubrik 5.4.3.1, *Underlätta införandet av månadsvis avläsning*, ger myndigheten sitt stöd för denna uppfattning. Myndigheten påpekar även att ”en förutsättning för att ersättningen skall utgå bör vara (...) att månadsvärden rapporteras till de elhandlare som har kunder i området”. Från Oberoende Elhandlars sida vill vi understryka betydelsen av att nätföretagens distribution av mätdata automatiseras såväl internt som externt, för omedelbar och konkurrensneutral tillgång för alla berörda elleverantörer.

Energimyndigheten anser emellertid att det inte är möjligt låta månadsvis avläsning av elmätare bli en parameter i Nätnyttomodellen för bedömning av 2003 års tariffer, men skriver (under rubrik 1.3.1) att man avser att ”uppmåna de företag som påbörjat en månadsavläsning under 2003 att ange detta separat till myndigheten” och att ”denna information kan då tillmätas betydelse vid eventuell tillsyn. Ökad månadsvis avläsning kommer då att vara höjande på nätföretagets prestation”.

Oberoende Elhandlare anser att ordvalet ”uppmåna” i avsnitt 1.3.1 ger ett olämpligt intryck av att det handlar om en frivillig rapportering. Nätföretagens manuella rapportering om anpassningen till kravet på månadsvis avläsning bör vara obligatorisk redan från starten, för att snarast möjligt ersättas med ett

automatiskt kontrollsystem (se nedan). Vidare bör underlåtenhet att uppfylla det nu gällande kravet på årsvis avläsning av elmätare stävjas inom ramen för Nätnyttomodellen.

Fungerande byten av elleverantör

Verklig konkurrens på elmarknaden förutsätter administrativt smidiga och fungerande elleverantörsbyten, som varken avskräcker kunderna från att byta elleverantör eller gör bytshanteringen alltför dyr för de konkurrerande elleverantörerna. Detta förutsätter i sin tur att nätföretagen uppfyller sina åtaganden i leverantörsbytesprocessen, vilket alltså fungerar bristfälligt. Orsaken är att nätföretagen hittills har saknat ekonomiska motiv att agera enligt regelverket.

Nätföretagens incitament att uppfylla sina förpliktelser vid elleverantörsbyten är av stor betydelse för elkunderna och hela elmarknadens funktion. Oberoende Elhandlare finner det därför naturligt att nätföretagens efterlevnad av de stadgade rapporteringsrutinerna vid leverantörsbyten blir en parameter i Nätnyttomodellen.

Tillsynsfunktionen förutsätter ett nationellt anläggningsregister på elmarknaden

Det krävs emellertid fungerande rutiner och nya tekniska system för att ovan nämnda myndighetstillsyn skall fungera, beträffande såväl nätföretagens anpassning till kraven på tätare elmätaravläsningar som deras efterlevnad av rapporteringskraven vid leverantörsbyten. Myndigheten anger exempelvis, som nämnts ovan, att mätvärden måste göras tillgängliga för samtliga elhandlare som är aktiva i ett nätområde, för att en övergång till månadsvis mätning skall berättiga till pluspoäng i Nätnyttomodellen. Men utan effektiva redskap för uppföljning står myndigheten maktlös.

Det faktum att tillförlitlig och objektiv uppföljning saknas i dagsläget berördes i Energimyndighetens slutbetänkande *Månadsvis avläsning av elmätare* (ER 12:2002): ”I olika sammanhang har påtalats behovet av ett sanktionssystem mot de nätföretag som inte uppfyller kraven i ellagen och Energimyndighetens föreskrifter vid byte av elleverantör. Energimyndigheten bedömer att ett lika stort behov av sanktionsmöjligheter finns när det gäller de företag som inte utför de föreslagna månadsavläsningarna i tid.”

Oberoende Elhandlare vill här hänvisa till möjligheten att införa ett nationellt anläggningsregister på elmarknaden. Det skulle bland annat ge tillsynsmyndigheten en tydlig inblick i ovanstående problemområden inom elnätssektorn. Detta konstateras bland annat i två aktuella riksdagsmotioner (2003/04:N266 resp. 2003/04:N297), samt i skrivelser till riksdagens näringsutskott – från TCO respektive HSB Riksförbund, LRF, Svensk Elbrukarförening, Riksbyggen, Hyresgästföreningen, Oracle, Villaägarnas Riksförbund och Oberoende Elhandlare.

Den pågående utredningen om ”fortsatt utveckling av el- och naturgasmarknaderna” skall utreda behovet av ett sanktionssystem mot nätföretag som fördröjer elleverantörsbyten. Enligt näringsutskottets betänkande NU11, justerat den 30 mars 2004, skall utredningen även beröra frågan om ett nationellt anläggningsregister på elmarknaden. Energimyndigheten bör, med hänvisning till ovanstående, uppmärksamma regeringen på att Nätnyttomodellens införande skulle underlättas av ett snabbt införande av ett nationellt anläggningsregister på elmarknaden.

För Oberoende Elhandlare
Johan Öhnell, ordförande